

КҮРГЕН АЙЫНЫҢ 7-ЧИ КҮНІНДЕ -

ХРИСТОС ТӨРЕПЧЕ - САБЛАНЫДЫРААҢААР! ХРИСТОС ТИГІРЛЕРДЕН - ҮДҮРЛААҢААР!

Христос Арачылағчы Төрир алнында, Римнің императоры Август поэнының империязындағы чонны санға алар чакығны сығарыбысхан. Санға алыл парар үчүн, полған на кизее поэнының сөбгін чирінде пазын саларға кирек полған.

Иң Ап-арығ Мария Хыс, поэнының туганынан, төрт палалығ өкіс халған кири Иосифнең тайма хонхтығ чөптү ит салып, палазы төрирін сахтапчатхан. Пу сөбіре Галилеядағы Назарет саарда чуртаан, олар Давид ханның төлінең полғаннар, аннаңар оларға санға алыл парар үчүн, иудейлернің саарынзар Вифлеемзер парарға кирек полған.

Хачан олар Вифлеемзер чидіп алғаннарында, анда уғаа көп чон чыыл парғаннаңар паза чуға хонхтығ полғаннары үчүн, Иосиф оларға хонхып алчаң орынны таап полбаан, че Иң Арығ Мария Хыстың палазы төрир тузы чит килген полған, аннаңар олар чут күннерде маллар турчаң хуйуда хонхып аларға тохтаабысханнар. Анда пазымнығ оңдайда Худай-Кизи Христос, амыр Арачылағчызы хысхы амыр харада оттың паза чичірниң аразында Төреп парған. Наа төреен Паланы Худайтөрегкен Хыс, Поэзы кистерге ораап алып, мал азырачан көлбеде чатыр салған.

Арачылағчы Төреп парғанынаңар иң не пастап олаңай мал хадарчылары піл салғаннар. Арса, олар постарының малларын кире сүр салчаң хуйу полған полар ол, че чакхы күн турчатханда, олар малларынаңа хада чазыда хонхып аларға чарат салған поларлар.

Хараа мал хадарчыларына, Худайның Ангелі түзіп, теен: «Хорыхпанар, мин сіерге улуғ өриністі искирчем, хайзы прай кизилерге полар: пүүн Давид ханның саарында сіерге амырның Арачылағчызы Төреп парған, Хайзы Хан Худай Христос полча, мына сіерге сизиндіріг: сіер кистерге ораап салған Часпаланың көлбеде чатчатханын таап аларзар» (Лк. , 2, 10-12).

Анаң, Тигірден көп ангеллер түзіп, Худай-Чайаачыны махтап паза сабландырып, сарнааннар: «Өөркі Худайға - сабланыс паза чирде - амыр, кизилерде - чакхы сағыс!»

Мал хадарчылары чакхы кизилер полған поларлар, аннаңар олар хуйузар табырах парып, анда Часпаланы таап алып, Ағаа пазырынып алғаннар, анаң Худайны махтап паза сабландырып алып, паза оларға Ангеллернің түскеннеріненер чоохтап салып, постарының чазыдағы малларынзар айланғаннар.

Еврей чоны Арачылағчының чирзер Килеріненер көп ухаанчыластарны пілчең полған, аннаңар олар Аны сахтааннар. Идөк көпхудай-

лығлар илбек Ап-арығ кизінің алай ба Арачылағчы-Ханның чирзер Килеріненер азынада пілгеннер, че Аның хайдағ орында түзерін олар пілбееннер.

Искеркі чирлерде тигірдегі чылтыстарны үгречен ухаанчы-пілігчилерні улуғлачаннар. Амырның Арачылағчызы Христостың Төрирі алнында Тигірде оларға олаңай нимес чылтыс көрін парған, хайзы пастыра ухаанчылар, түрче полза, илбек Кизи - иудейлернің Ханы төреп парарынаңар піл салып, постарының сыйыхтарын алып-алып, улуғ чолға сығыбысханнар.

Нинче ухаанчы-пілігчи полғанын Чакхыхабар піске чоохтабинча, че тигіриблг тархын оларның аттарын хайраллап халған: Гаспар, Вальтазар паза Мельхиор. Христос Төреенінің чылтызы оларға чолны көзиткен, аның соонча парып, олар Иерусалимзер читкеннер, хайда наа ла Төреп парған Ханнаңар сурастырғаннар. Пілдістіг, анзын пір дее кизи пілбеен, че оларның пеер киліп, хайдағ нимені тілечеткеннері Ирод ханға чит парған. Ирод Искеркідең килген аалчыларны поэнынзар хығыртып алып, көйтктеніп, наа Төреен Часпалананар сурастыр сыххан. Ирод наа Ханға пазырынаңа хымаан, арса, Ол аның орынына одырыбыспазын тіп, ол Аны чох идибізерге хара сағыныбысхан.

Искеркідең килген пілігчилер Вифлеемзер чидіп алып, Иң Арығ

кизі Иосиф анзын толдыр салған. Ап-арығ Сөбіре Ирод хан өлгенче Египетте чуртаан.

Христос Төреен үлүкүнге тиксі чир үстүндегі христостығлар хынчалар. Пу көс чөрбинчеткен илбек үлүкүн полча. Ноға пу үлүкүнге Христосха киртинчеткен кизи иди өринче? Пу илбек үлүкүн, Худай кизі Иоанн Златоустың сөзінең, - «прай үлүкүннернің пасталғаны», аннаңар Арачылағчы Христостың Төреені - христостығ үлүкүннернің өзені полча.

Сынап Хан Худай амырзар, пісті арачылап халар үчүн, Килбеен полза, андада Аның Кирбстелгені, Аның Тірілізі, Аның Тигірлерзер өөрлеені үлүкүннер чох поларчыхтар...

Иисус Христостың чирде, Кизи польп, Төреп парғанынаң, - тилекейде прай ние чакхы саринзар алыс парған. Кизи - Худай осхас пол парар үчүн, Худай - Кизи пол парған, - пу илбек үлүкүннің өөн сағызын иди чоохтирға чарир.

Че, хайди иди полар? Хайди кизи - Худай польп алар? Че, Худайның пөк салғанынаң, сах иди пол парарға кирек полған, аннаңар иң не ап-арығ чуртассар тартынары, - Христосты поэнына алын салған кизінің чуртазындағы өөн көстег анзы поларға кирек. Кизи поэнының күзінен анзын ит полбас, аны ит салар үчүн, Худай-Чайаачының поэныны кирек полар, иди, Хан Худай, - Кизи пол парып, пістің сын полчатханыбысты уғаа пөзік көдір салған.

Христосха киртинчеткен полған на кизи - Сын Худайның Иди-сөбгинең паза Ханынаң, Ап-арығ Пірлес Чазыды пастыра, Хан Худайнаң пірік парча, иди кизи хуттыг күсті паза поэнының Аннаң алып алча.

Амғы туста Христостың Төреені үлүкүн - сिलгеп салған сыбы чохтың на чакхы пілдістіг полбас. Итседе, пу кибир чиит: аны пістің чирде XIX-чы чүс чылның халғанчы чылларында ла пик турғыс салғаннар, че палаларға сыйыхтарны сыбының алтында сал-салары - аннаңох орай турғызыл парған чакхы кибир полча...

Сынсабланыстығ Тигірибде Христостың Төреені пір ле күн үлүкүннелбинче. Пу үлүкүннің соонда ап-арығ паза өриністіг күннер пасталчалар. Ол үлүкүннің күннерде чағбан тутчаң күннер чох полчалар, паза прай Худай тураларында үлүкүннің Худайға тоғыныстар толдырылчалар.

Че, сынсабланыстығ киртиністіг харындас-пичелер, пістің Хан Худайыбыс паза Арачылағчыбыс Иисус Христостың Төреен күнін паза аның соондағы ап-арығ күннерні, Ағаа паза туған-чағыннарыбысха хынып, улуғлазып, өриністіг иртіреенер!

Мария Хысты Часпалазынаңа хада таап алып, Ағаа сыйыхха: ладанны (Худайға), алтынны (ханға) паза смирнаны - чакхы чыстығ хайахты, хайзынаң өліг кизіні сүрткілеченнер (өлімнің кизее тіп) постарынаңа хада ағылғаннар.

Искеркідең килген хыйға ухаанчылар, пу Худайлығ киректенер чакхы піліп алып, Иерусалимзер кирбин, ибиркі чолнаң постарының чиринзер парыбысханнар.

Ирод хан искеркі аалчыларны тикке ле сахтаан, олар наа Төреен Часпаланаңар ағаа чоохтабин, постарының чиринзер парыбысханнарын піл салып, уғаа тың чабалланыбысхан. Че Арачылағчы Төреп парар орынны - Вифлеемні ол пілген, аннаңар ол саардағы паза ибиркі чирлердегі ікі часха чит парған оолахтарны прайзын өдір салар чакхыны сығарыбысхан (наа Төреен Ханның чазы пілдістіг полбаан).

Ол тустарда 14000-ча пір дее пырозы чох паланы өдір салғаннар. Иди Вифлеемдегі ікі часха чит парған палахтар Христостың үчүн, иң не пастағы чобағчылар пол парғаннар, аннаңар Сынсабланыстығ Тигіриб оларны чыл сай хумартхылапча.

Худай Оолғы Иисус Христос анда хыйалнаңа иди хыйлас халған, -Худай-төреткен Иң Ап-арығ Мария Хысха, Палазынаңа хада тизерге кирек тіп, Иосифтің түзіне кіріп, Худайның Ангеллері чакхып салғаннар, Худай

ЕПАРХИЯНЫҢ ЧУРТАЯЗЫНДАҒЫ КИРЕКТЕРНІҢ ПАЗА АРҚАЛАЙНЫҢ ХУДАЙҒА ТОЛДЫРҒАН ТОҒЫНЫСТАРЫНЫҢ ІЗБЕРІЗІ

Кішіг хырлас айының 7-күнінде, Москваның паза тиксі Орыс чирінің Ап-арығдан Ап-арығ Патриархы Кирилл Худайға тоғынысты Перделкинаның хыриндағы Александро-Невский скитте (ыраххы хуруғ чазыдағы монахтар ла чуртапчатхан орын) Худайға тоғынысты толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 14-күнінде, Ағбандағы епархияның устааның хачызы, Спасо-Преображенской кафедралығ соборның пастағчызы, улуғ абыс Сергей Тимонов, иирдегі Худайға тоғыныс толдырыл парған соонда, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафанның чახсы сөзі пирилгенінен, Надежда Петровна Бабкинаны 80 чазы толчатханынаң алғыстап, ап-арығ чобағчы Евфимий (Горячевтін) Ш степенный медальын аның көксіне хазап пирген.

Надежда Бабкина, Тигриблерде, Худай тураларында аймах-пасха тоғыстарны 20 чыл азыра сыдамахтығ толдырып, істен салған. Амды ол пүүнгі күнге читіре Спасо-Преображенской кафедралығ соборда тоғызын узаратча.

Кішіг хырлас айының 20-күнінде, Москваның паза тиксі Орыс чирінің Ап-арығдан Ап-арығ Патриархы Кирилл 75 чазы толчатхан күнде, Перделкинаның хыриндағы Александро-Невский скитте Худайға тоғынысты толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 20-күнінде, Мелетинсктегі 33 чобағчыны паза Худайғасын Галисийсктегі Лазарьны, хумартхылап, үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Худайға тоғыныс толдырылчатхан туста, пу күнде Москваның паза тиксі Орыс чирінің Ап-арығдан Ап-арығ Патриархы Кириллнің 75 чазы толчатханын таныхтап, өнетін алданыс толдырыл парған.

Кішіг хырлас айының 20-күні, иирде, Архистратиг Михаилнің Чыылиин паза Тигірдегі пасха Күстерні үлүкүннечен күннің таңда-

ди, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 21-күнінде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан үлүкүннечен Худайға тоғынысты Сыра

эфирінде аралазып, телекөрігічлернің сурығларына, телефон пастыра, нандыр пирген.

Кішіг хырлас айының 27-күнінде, ап-арығ Филипп илчіні хумартхылачач күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 27-күні, иирде, ап-арығ чобағчылар паза азыхискірігічлер Гурийні, Самонны паза Авивті паза Худайғасын Паисий (Величковскийні) хумартхылачач күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 28-күнінде, ап-арығ чобағчылар паза азыхискірігічлер Гурийні, Самонны паза Авивті паза Худайғасын Паисий (Величковскийні) хумартхылачач күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Пи аалның Покровской Худай туразында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 3-күні, иирде, Ин Ап-арығ Худайтөреткенні Худай туразынар Киргені үлүкүннечен таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 4-күнінде, Ин Ап-арығ Худайтөреткенні Худай туразынар Киргені үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 4-күні, иирде, 70 илчілернің аразынаң Архипп паза Филимон ап-арығ илчілерні паза апостолғатин ап-арығ Апфий чобағчыны хумартхылачач күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғыныс-

ты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 5-күнінде, 70 илчілернің аразынаң Архипп паза Филимон ап-арығ илчілерні паза апостолғатин ап-арығ Апфий чобағчыны хумартхылачач күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 6-чы күні, иирде, чახсыкиртінестіг ап-арығ илбек пигні Александр Невскийні хумартхылачач күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 7-күнінде, чახсыкиртінестіг ап-арығ илбек пигні Александр Невскийні хумартхылачач күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 9-чы күні, иирде, Худай Ічезінің «Знамение» иконазын үлүкүннечен күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 10-чы күнінде, Худай Ічезінің «Знамение» иконазын үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Ағбандағы Знаменская пайзанстоллығ Худай туразы-чатомайда толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 11-күнінде, Худайғасын чобағчы Наа Стефанны паза апарығчобағчы Серафимні, Петроградтың митрополидин хумартхылачач күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 11-күні, иирде, ап-арығчобағчы Парамонны паза аннаң хада чобал парған 370 чобағчыны хумартхылачач күннің таңдади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 12-күнінде, ап-арығчобағчы Парамонны паза аннаң хада чобал парған 370 чобағчыны хумартхылачач күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынаң хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

КҮРГЕН АЙЫНЫҢ 19-ЧЫ КҮНІНДЕ -

ПІСТІҢ ХАН ХУДАЙЫБЫС ПАЗА АРАЧЫЛАҒЧЫБЫС ИИСУС ХРИСТОСТЫҢ КІРӨСТӨЛГӨНІ

Көп кизилерге анзын пілерге чапсых таа полар, хайди Христостың Кірөстелгені үлүкүнде, суға ла кире сегіріп алып, патып алары ла нимес, че пу көс чөрбинчеткен илбек үлүкүнде, киртіністіглер Ап-арығ Пірлес Чазыдын постарына алынып алған соонда, - Хан Худайнаң пірік парчатханнары.

Пу үлүкүн ідөк Худай Түскен үлүкүн тіп адалча, іди Хан Худай Кірөстелчеткенде, амырға Иң Ап-арығ Үс Омалыг Худайнын үзінчі Омазы - Ап-арығ Хут, кілбөк польп, Түскен, хайзын чахсыхабарлығ киречілестер хайраллап халғаннар.

Худай-Ада Позының Оолгынаңар Тигірдең чоохтанған, хачан Анын Оолғын ап-арығ Иордан суға Иоанн Алнындапарчатхан Кірөстеенде, паза Ап-арығ Хут, кілбөк польп, Худай Оолгына Түскенде.

Хан Худай Иорданда Кірөстелчеткенде кизилерге анзы чазыт азыл парған, - Худайнын Үс Омалыг полчатханы, ол тустан сығара Чарылыспас Иң Ап-арығ Үс Омалыг Худайға пазырынары чарых азыл парған.

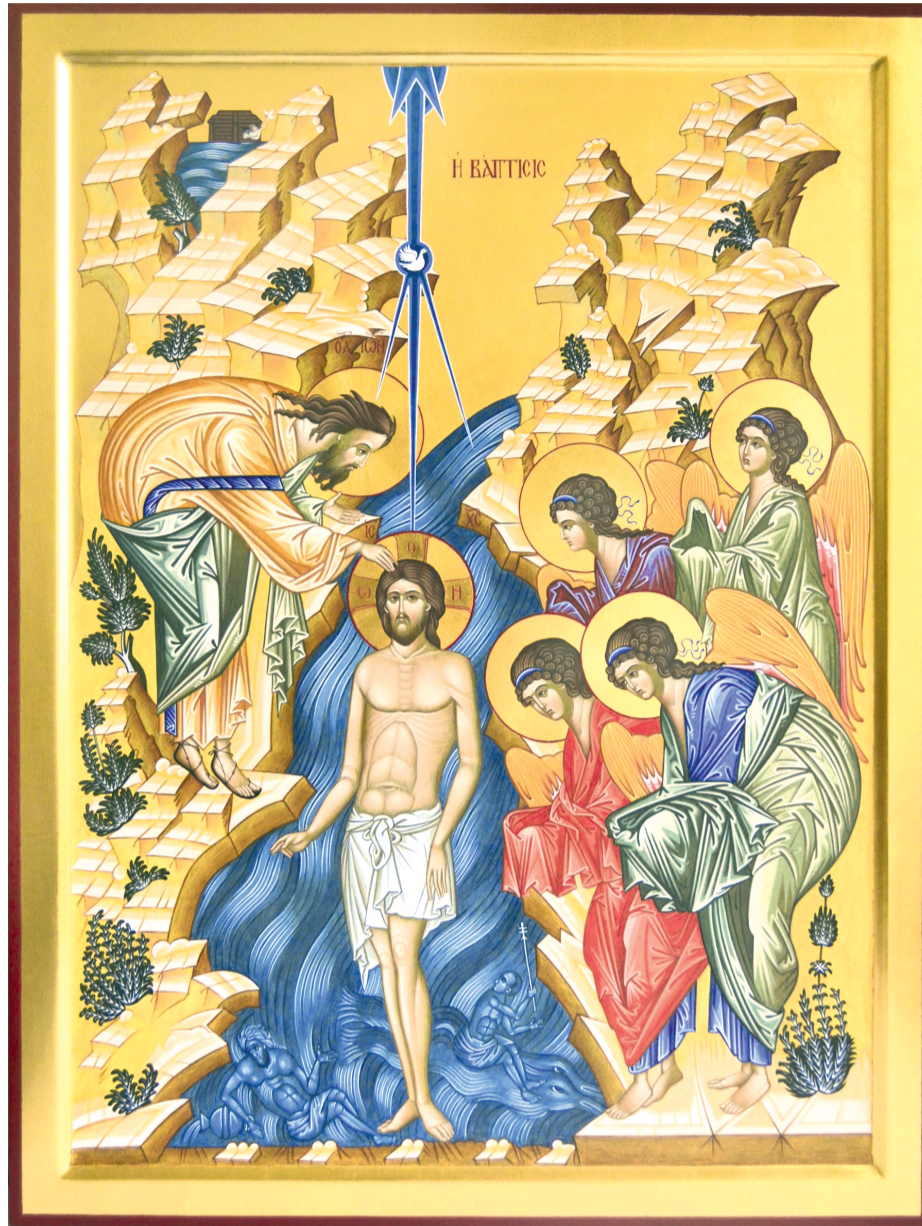
Пу күнде амырның Арачылағчызы Иисус Христос кірөске түскен кизилерге Ап-арығ Хуттың чахсы күзін сыйлаан. Кизіні кірөске түзірчетсе, үс хати суға патырғаны, - Христостың ол парғанын көзітче, а суғдан сыхчатханы, - Анын үс күн пазынан Тіріл парғанынаң - кірөске түскен кизінің Аннаң сыннаң пірік парғаны, паза кірөске түскен кизінің прай чазыхтары позыдыл барып, наа хуттыг чуртасха хатап төреені.

Христостың Кірөстелгені христостыгларның ин не пастағы үлүкүні полча, хайзын II-чі чүс чылда Анын илчелері тургыс салғаннар.

Христостың Кірөстелгені үлүкүннің тандади, иир Солбаны сыхханча, хатыг чағбан тудылча, ол сых килзе, прай сөбіре чыылыс парза, чағбанның стол салылча, хайда, өбнінде, сочивоны - хузухнаң паза мөйтнең хада пызырған пуғдайнаң азыранчалар.

Күрген айының 18-19-чы күннерінде ап-арығлалған суғ - илбек агиасма тіп адалча. Суғның пастағы ап-арыглазын пу илбек үлүкүннің тандади, - күрген айының 18-чі күнінде толдырчалар, суғның ікинчі ап-арыглазын, - күрген айының 19-чі күнінде, өбн үлүкүннің күнде толдырчалар. Пу ікі илбек күннерде ап-арығлалған суғның пір дее пасказы чоғыл. Ол ап-арығ суғаа, киртініп, тузаланза, ол кизіні хазыхтандыр таа салар. Христостыглар аны сибер хайраллапчалар, паза аннаң иптг тузаланчалар. Ап-арығ суғны обырастарның хыриндағы арығ орында тударға кирек полча. Ап-арығлалған суғ тоозылчатса, ағаа арығ суғны хозыбысчалар, анан ол ідөк ап-арығ суға айлан барып, тузалыг күзін чідір салбинча.

Сынсабланыстыг киртіністіглернің андаг чахсы кибір пар: чыл сай ап-арығлалған суғның постың чуртына, ние-нооларына, чачырадып, арыглап салары. Иди, арығ

сағыстыг хайынып, чахсы паза арығ хоныхтыг поларға тіп, піс Худайның чахсы сөзін сурынчабыс, аннаңар піс позыбыстың худыбысты ідөк турыстыра арыглап саларға кирекпіс.

Ап-арыгы Феофан Затворник іди пасча: «Худайнын чахсы күзі, ап-арыг Кірөс, ап-арыг обырастар, ап-арыг суғ, ап-арыг кизилернің күлге айланмас ап-арыг сөбктері, ап-арығлал парған іпектер: (артос, антидор, просфора) паза Иң Ап-арығ Пірлес Чазыды - Христостың Иді-сөбіг паза Ханы пастыра, - Христостыг Тигірибнің ин не турыстыра кизилеріне ле пирілче».

Пірсінде Худайгасын Амвросий Оптинский уғаа тың ағырчатхан кизее ап-арығ суғны ысхан, - анан имнелбес ағырыг, ол ап-арығ суғны іскенде, ағырыг кизінен сых парыбысхан, хайзына имчелер хайхап парғаннар.

Паза улуг кизи иеросхимонах Серафим Вырицкий прай ас-тамахты, ние-нооны иорданның суғны, чачырадып, арығлирға позының чөбін пирчен, анын сөстерінең: «ол суғ позы прай нимені ап-арыглап салча».

Хачан пірее кизи тың ағырчатса, ап-арыг Серафим ап-арығлалған суғны сомнағаснаң полған на сағат пазынаң ағаа пирерге чахсы сөзін пирчен. Улуғ кизи тічен, - «ап-арығ суғнаң паза

ап-арығлал парған хайахнаң артых пір им дее чоғыл».

Ап-арыгы Иоанн Златоуст IV-чі чүс чылда теен: «ап-арығлал парған суғ көп чыллар тобыра, пір дее ардабин, позын арығ хайраллапча, аны ам на тіріг суғлыг ідізінен сустып алған осхас. Мына, хайдаг улуг күстіг полча Худайнын чахсы күзі, хайзын амғы тустарда даа көріп аларға чарир!»

Пу илбек күннерде ап-арығлал парған суғ Сынсабланыстыг Тигірибге - Худайнын чахсы сөзі пиріл парған паазы чох сыйых полча. Пилдістіг, хайди Худайнын ап-арыг кизилері пу суға уғаа тың чахсы көннліг хайчаңнар, паза аннаң сыбыра тузаланчаңнар.

Худайлыг хайхастар пістін дее күннерде пол парчалар. Че, ап-арыг суғның кизее теелчеткені, кем Худайға пик киртінче, паза алданыстың күзіне ізенче, паза позының чуртазын чахсы саринзар алыстырыбызарға күстенче, ол кизилерге пірееде пиріл парча. Худай туразынзар хыныға ла көріп аларға чөрчеткеннерге паза арачылан халарынаңар сағынминчатхан кизилерге Худай Позының хайастарын пирбинче.

«Чабал паза сайбах төл, - теен Арачылағчы позының тузындағы

киртінізі чох кизилерге, - хайхастарны тілепчезер, че хайхастар сірерге пирілбес».

Чохсыхабарның тархынынаң, - Христостың Төреенінең сығара, - наа чылнын саны пасталчатханы, паза Хан Худайнын Кірөстелгенінең - Иргі паза Наа Чахыгларның аразында хырым тургызыл парғаны...

Хайди Чахсыхабар чоохтапча, Иисус Христостың чирзер Килері алнында, иудейлернің чазыларында, Арачылағчы Килеріненер чоохтап, Иоанн Алнындапарчатхан, Аны арығ удурлир үчүн, чонны, кірөстеп, арыглаан паза үгреткен.

Че Арачылағчының чирзер Килеріненер ідөк Иргі Чахыг молчаан, иудейлер Аны сахтааннар, аннаңар еврейлернің көбізі Иоанны - Арачылағчы тіп санаан.

Ухаанчы Иоанн чалгызаан сөл чазыда арыг чуртаан: ол тибе түгінен палгаан киптіг чөрчен, паза тастар аразында таап алған нимелернен, сарысхаларнаң паза мөйтнең азыранчаң (Мф.1, 4). Иоанн кизилерге киртіндіре чоохтаан, мин Христос нимеспін, мин суғнаң кірөстепчем, че минің соомча Ир килер, Хайзынын өдіктерін дее апарарға мин турыстыра нимес полам. Ол амырның Арачылағчызы полар, Хайзы кизилерні «Ап-арыг Хутнаң паза отнаң кірөстир» (Мф. 1, 11).

Хайди Чахсыхабар чоохтапча, сах ол Кірөстеліс күнінде, Галилеядан Иордандагы Иоаннзар, аннаң Кірөстелерге тіп, Иисус килче, че Алнындапарчатхан Иоанн, Анын Худай Оолгы полчатханын піліп, Аны кірөстирге хыйа саапча: мин Синнен кірөстелерге кирексім, че Син минзер килчезің ме; андада Иисус ағаа, тыыда чоохтанып, нандырча, - сагам анзын халгыс сал: амды піске сынны толдыр саларға кирек. Андада Иоанн Аны кірөстирге тидінче, андада Ағаа Тигірлер азыл парғаннар, паза Худайнын Ап-арыг Худы, кілбөк польп, Ағаа түскен, анан Тигірлердең үн истілген: «Пу Минің Хынчатхан Оолғым полча, Анда Минің чахсы көннім, Аны истінер» (Мф. 1, 17).

Иди Худай-Ада, Иоанн Кірөстегче паза андагы чонға оларның алнында, - амырның Арачылағчызы Хан Худай Христосты чарых көзіт салған. Хан Худай Кірөстелген соонда, хачан Ол пастагызын на чонзар килгенде, Анын соонча нинче-де үгречізі парған, - Андрей паза Симон (Петр), Филипп паза Нафанаил (Ин. 1, 35-51).

Ідөк Лука паза Матвей илчелернің Чахсыхабарларында, (Мф. 1-11; 1-15) - Арачылағчы сөл чазыда, хырых күн паза хырых хараа, чағбан тудып, сайтанның хычаландырызын тобырған, іди чонны Худайзар хыгырар алнында, пістін Арачылағчыбыс Христос Позының худын пиктеп алған.

Иди Хан Худайнын Кірөстелгені пастыра, - Иң Ап-арығ Үс Омалыг Худайнын сыннаң пар полчатханын, - Худайға сын кизилер, талазыг чох, пик киречілеп салғаннар.